

Kolehmainen vieraili Pop-up Sarjakuvakeskuksessa Tallinnassa joulukuussa 2011.

© SVEN TUPITS / SUOMEN VIRON-INSTITUUTTI

KoleHmainen

Kristiina är död. Det har gått två månader nu, men det är fortfarande lika obegripligt. Hon som alltid hördes och syntes. Ständigt närvarande. Alltid levande.

Varje dag tycker jag att jag ser hennes rödhåriga huvud sticka fram mellan bibliotekshyllorna. Varje dag tycker jag att jag hör hennes röst, hör henne svara i telefon, "KoleHmainen", tydligt accentuerandes det "h" som vi obildade svenskar alltid hoppade över när vi uttalade hennes namn.

Vad kan man berätta om Kristiina som inte redan har sagts? Hon var inte välkänd för de stora massorna, men inom den svenska seriescenen var hon en fixstjärna. Hon vigde sitt liv till seriekonsten från det att hon grundade Sveriges enda seriebibliotek Serieteket 1996. Hon lärde hundratals unga biblioteksbesökare att serier kunde vara så mycket mer än Kalle Anka och Dragonball. Hon hjälpte ett otal svenska seriekapare att komma igång med sina tidiga projekt. Hon arrangerade dussintals utställningar i

och utanför Stockholm. Hon hade en fantastisk förmåga att knyta kontakter, dels till sig själv och Serieteket, men även mellan den svenska seriescenen och den i andra länder. Hon jobbade hårt med att introducera nya europeiska serier – inte minst finländska – för svenska läsare, ett arbete som inte alltid var lätt i vårt anglofierade land, men som börjat bära frukt på senare år.

På flera av de internationella seriefestivalerna var hon ett välkänt ansikte och umgicks bland storheter som **Jose Muñoz**, **Charles Berberian**, **Roberta Gregory**, **Gilbert Shelton** och **Neil Gaiman**. Ni behöver inte ta mig på orden – gå till Google och sök på alla de minnestexter som skrevs på svenska, finska, norska, danska, engelska, franska, tyska, ryska och japanska efter hennes bortgång.

Kristiina drev Serieteket i 15 år och Stockholms internationella seriefestival (tidigare Small Press Expo) i 14 år. Årets upplaga av seriefestivalen blev hennes sista projekt, som hon arbetade med ända till slutet. Vi kollegor slutade nog aldrig riktigt tro att hon trots allt skulle komma tillbaka och uppleva festivalen, om det så skulle vara i rullstol eller i sjuksäng.

Hon var sån. Älskade sitt jobb. Levde sitt jobb. Hennes lediga dagar ägnades åt arbete. Hennes semesterresor gick till seriemässor. Hennes boksamling blandades med bibliotekets. Hon var en del av Serieteket och det en del av henne. Hon var envisare och mer passionerad än synden. Men sjukdomen besegrade henne ändå.

När dödsbudet nådde oss befann vi oss mitt i arbetet med årets festival. Mot alla odds lyckades vi dra arbetet i hamn och dessutom göra det bra. Festivalen slog publikrekord och responsen från gäster och besökare var överväldigande. Jag är stolt och glad, men det råder ingen tvekan om vem vi har att tacka. Vem som lade grundarbetet och vem som lärt oss allt.

Kristiina är död. Men mitt i sorgen har vi insett att hennes gärning består. Det arbete hon lade ner under alla år var inte förgäves. Serieteket och dess seriefestival lever. Och vi ska göra allt vi kan för att driva dem vidare i hennes anda.

Ola Hellsten är bibliotekarie på Serieteket och före detta styrelsemedlem i Seriefrämjandet.